

LOVNOTAT om lovforslag om ændring af lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet (Implementering af forskellige aftaler om grøn omstilling, herunder dele af PtX-aftalen af 15. marts 2022)

Center i departementet
Center for Grøn Omstilling

Team
El og Sikkerhed

Dato
3. januar 2023

J nr. 2022-267

/ RAEDA

1. Formål og baggrund

Lovforslagets overordnede formål er at understøtte den grønne omstilling frem mod 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og videre mod klimaneutralitet. Den grønne omstilling er i vidt omfang afhængig af en omfattende elektrificering af det danske samfund. Lovforslaget vil blandt andet bidrage til at styrke muligheden for effektivt at indpasse en øget mængde vedvarende energi (VE) i elnettet ved at fremme en hensigtsmæssig placering af elforbrug og -produktion. Derved udnyttes kapaciteten i elnettet mere effektivt, hvilket kan reducere behovet for investeringer i elnettet. Endvidere tages der med lovforslaget endnu et skridt mod en fossilfri energisektor i 2030 ved at skabe bemyndigelse til at udelukke nye tilladelser til elproduktion baseret på kul. Derudover kan lovforslaget bidrage til at styrke elforsynings sikkerheden og planlægningen af den grønne omstilling ved at styrke datagrundlaget for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg.

Lov om ændring af lov om elforsyning indeholder følgende hovedelementer:

- a) Geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering
- b) direkte linjer
- c) forbud mod nye kulkraftværker
- d) regler om VE-egenforbrugere,
- e) udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og
- f) registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg

Lovforslaget indeholder derudover ændringer af lov om afgift af elektricitet, der udgør konsekvensrettelser af lovgivning på Skatteministeriets ressort, som har til formål at sikre, at der kan opkræves elafgift af elektricitet leveret via direkte linjer.

Ad a) Geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering

Initiativet indebærer en tilpasning af forbuddet mod geografisk differentierede forbrugstariffer, således at det bliver muligt for de kollektive elforsyningsvirksomheder at differentiere forbrugstariffer geografisk for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter, samt lokale sammenslutninger af netbrugere. Initiativet kan give store elkunder økonomisk incitament til at placere sig i områder med tilstrækkelig netkapacitet eller tæt på elproduktion og dermed sikre en mere effektiv udnyttelse af nettet. De kollektive

elforsyningsvirksomheder kan med initiativet ligeledes skabe bedre incitamenter til hensigtsmæssig placering af forbrug og produktion, og samtidig i brugen heraf, inden for et lokalt geografisk område.

Ad b) Direkte linjer

Initiativet indebærer, at det bliver muligt at etablere kommercielt ejede direkte linjer for elkunder og -producenter tilsluttet elnettet på 10 kV spændingsniveau og opefter. Formålet med direkte linjer er at sikre bedre rammevilkår for grønne teknologier, fx PtX-anlæg, og bidrage til øget indpasning af VE og samtidig en mere effektiv udnyttelse af det kollektive net med mulighed for sparede netinvesteringer.

Ad c) Forbud mod nye kulkraftværker

Initiativet indebærer, at ministeren bemyndiges til ved bekendtgørelse at fastsætte ikrafttrædelsesdato for forbud mod at etablere nye produktionsanlæg i Danmark, der anvender kul som brændsel og få tilladelse til væsentlig ændring af produktionsanlæg, som medfører øget forbrænding af kul.

Dermed muliggøres implementering af "No new coal compact", om ikke at godkende nye anlæg med nyt forbrug af kul, som Danmark og 44 andre lande i november 2021 har tiltrådt på COP26.

Ad d) Regler om VE-egenforbrugere

Initiativet vil definere VE-egenforbrugere i henhold til VE II-direktivet. Derudover lovfæstes regler for egenforbrugeres adgang til at etablere internt net uden om det kollektive elforsyningsnet.

Ad e) Udligning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg

Initiativet indebærer, at der for kommende, nye statslige solcelleanlæg fastsættes regler om udligning af den besparelse, som statslige organer har i forhold til elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Hensigten er, at staten skal ligestilles med kommuner og regioner i forhold til besparelse af elafgift ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg.

Ad f) Registrering af data for energianlæg

Initiativet indebærer, at der etableres en ny bemyndigelse til at fastsætte regler om registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg i Stamdataregistret. Formålet er at sikre, at der fremover foreligger et tilstrækkeligt og samlet datagrundlag til brug for sikring af elforsynings sikkerheden og planlægningen af den grønne omstilling i energisektoren.

2. Er lovforslaget implementering af politisk aftale eller forlig?

Med lovforslaget følges der op på stemmeaftalen af 15. marts 2022 om "Udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)" og på COP26-aftalen "No new coal compact". Endvidere følger lovforslaget op på aftale af 18. december 2020 om implementering af VE-II art. 21 om en særordning for kommunale solceller og solcelleanalyse.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget forventes at have negative økonomiske konsekvenser for det offentlige i størrelsesordenen 1,46-1,71 mio. kr. Omkostningerne på 0,6-0,86 mio. kr. som følge af udvikling og drift af ansøgningsmodel til direkte linjer. Omkostningerne til administration af ansøgninger til direkte linjer på 0,85 mio. dækkes af gebyrer. Dertil forventes lovforslaget at medføre implementeringsomkostninger på ca. 300.000 kr. for Energistyrelsen i forbindelse med modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg. Bemyndigelsen om modregning af statslige organers elafgiftsbesparelser ved forbrug af egenproduceret elektricitet fra solcelleanlæg og bemyndigelsen i forbindelse med registreringer i Stamdataregistret kan medføre yderligere mindre økonomiske konsekvenser. Det vil dog afhænge af den konkrete udmøntning.

Lovforslaget forventes ikke at medføre væsentlige administrative byrder for erhvervslivet. Lovforslagets tiltag om geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifering vil ikke have direkte konsekvenser, da disse vil bero på netvirksomhedernes og Energinets udvikling af tarifmetoder.

4. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at have direkte CO₂-effekter. Lovforslaget kan dog have positive afledte adfærdsmæssige konsekvenser, der ikke kan kvantificeres.

5. Udmøntningen af lovforslaget

Lovforslaget planlægges fremsat Feb I og forventes at træde i kraft 1. april 2023.